

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków,

12 MAR. 2019

BK-01.152.403.2018

Dotyczy: PETYCJI Z 27 GRUDNIA 2018 R.

Odpowiadając na petycję z 27 grudnia 2018 r. (data wpływu do Urzędu Miasta Krakowa – 31 grudnia 2018 r.), w treści której zwrócono się z postulatem odstąpienia się od planów przeniesienia do innej lokalizacji Filii Biblioteki nr 54, mieszczącej się w budynku na os. Młodości 8, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę zapewnić, że dotychczas nie zostały jeszcze podjęte żadne działania, zmierzające do likwidacji Filii Biblioteki nr 54 mieszczącej się na os. Młodości 8.

Aktem prawnym regulującym funkcjonowanie Biblioteki jest ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2018 r., poz. 574 z późn. zm.). Stanowi ona m.in., że wszelkie zmiany w statucie oraz w strukturze organizacyjnej, w tym również dotyczące siedziby biblioteki i siedzib jej filii wprowadzane są w oparciu o uchwały rady gminy. Przepisy przywołanej ustawy stanowią dodatkowo, że zamiar utworzenia lub dokonania zmiany siedziby filii bibliotecznej powinien być podany do publicznej wiadomości na co najmniej 6 miesięcy przed planowaną zmianą siedziby, a ponadto taka zmiana wymaga akceptacji rady gminy w formie stosownej uchwały.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. w oparciu o Uchwałę Nr L/917/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 lipca 2016 r. utworzona została nowa instytucja kultury pn. „Biblioteka Kraków”, której nadany został statut. Powstała ona z połączenia 4 publicznych bibliotek dzielnicowych, działających do końca 2016 r. jako odrębne, samodzielne instytucje. Jedną z przestanek przyjęcia takiego rozwiązania była potrzeba wprowadzenia jednolitego sposobu zarządzania filiami bibliotecznymi, wprowadzenie jednolitych standardów, a przede wszystkim zracjonalizowanie sieci działających placówek bibliotecznych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków w celu zapewnienia wszystkim mieszkańcom Krakowa, jak najpełniejszego i najdogodniejszego dostępu do zbiorów i usług. O potrzebie wprowadzenia reorganizacji sieci placówek świadczył także raport przygotowany na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa przez Małopolski Instytut Kultury. MIK zrealizował projekt badawczo-konsultacyjny, którego celem było przygotowanie diagnozy funkcjonowania sieci bibliotek miejskich oraz opracowania rekomendacji istotnych dla przygotowania planu rozwoju nowej instytucji – Biblioteki Kraków.

Biblioteka Kraków systematycznie, zgodnie z planami utworzenia jednolitego systemu zarządzania siecią miejskich bibliotek publicznych, prowadzi analizy, których celem jest optymalizacja rozmieszczenia bibliotek na terenie Miasta. Planowane zmiany zakładają pozyskiwanie nowych lokalizacji placówek i zmiany siedzib części filii bibliotecznych, które znajdują się w lokalach niedostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców i do pełnienia szeroko rozumianych funkcji bibliotecznych.

Wykonana analiza (w tym między innymi raport „Stan obecny a optymalizacja sieci bibliotek”), a także ocena rozmieszczenia placówek bibliotecznych na terenie Miasta wskazują jednoznacznie, że na terenie Gminy Miejskiej Kraków znajdują się obszary gdzie występuje duże nagromadzenie tego rodzaju placówek. Z kolei w innych częściach Miasta występują obszary, których mieszkańcy są pozbawieni możliwości korzystania z usług biblioteki, a najbliższe placówki dzieli odległość kilku kilometrów. Odległości między filiami bibliotecznymi, powierzchnia biblioteczna oraz wielkość księgozbioru nie są w żaden sposób powiązane z powierzchnią dzielnic, ilością mieszkańców, a także gęstością zaludnienia. Powyższe wynika z systemu organizacji sieci bibliotecznej obowiązującej dotychczas. Różnice dotyczą nie tylko kwestii odległości pomiędzy placówkami bibliotecznymi. Duża rozpiętość dotyczy także powierzchni użytkowej zajmowanej przez poszczególne placówki w dzielnicach. Największa powierzchnia zajmowana przez biblioteki występuje na terenie Dzielnicy XVIII Nowa Huta i wynosi ona 1110 m², zaś najmniejsze powierzchnie występują w Dzielnicy XIII Podgórze i w Dzielnicy VI Bronowice i wynoszą po 120 m². Powierzchnia biblioteki nierozdzielnie związana jest z ilością woluminów zgromadzonych w filiach bibliotecznych. Najlepiej wyposażoną w księgozbiory jest Dzielnica XVIII Nowa Huta i księgozbiór obejmuje tam ponad 150 000 woluminów w 4 filiach. Natomiast Dzielnica XIII Podgórze z jedną filią posiada księgozbiór liczący 10 000 woluminów, a Dzielnica VI Bronowice z dwoma filiami i księgozbiór liczący 18 000 woluminów. Odzwierciedleniem tego stanu rzeczy jest tzw. wskaźnik zasobności, określający ilość książek przypadających na 100 mieszkańców. Dla Dzielnicy XVIII wskaźnik ten wynosi 266, dla Dzielnicy XIII wynosi 31, a dla Dzielnicy VI – 84. Natomiast średnia dla Gminy Miejskiej Kraków wynosi prawie 168.

W ramach analizy potencjalnych zmian w sieci filii bibliotecznych na obecnym etapie przyjęto założenie, że dla tego typu lokalizacji w nowych osiedlach należy utworzyć biblioteki z odpowiednio bogatym merytorycznie i historycznie księgozbiorem, nie zaczynając wyłącznie od nowości wydawniczych. Biblioteka, aby mogła spełniać swoje funkcje kulturalne (kulturotwórcze) i edukacyjne, powinna posiadać w swoich zbiorach zarówno książki wydawane na przestrzeni lat, niedostępne już w księgarniach, jak również nowości i wznawiane tytuły. Początkowy księgozbiór powinien zatem pochodzić z placówki już istniejącej, przy uwzględnieniu faktu, że przeniesienie księgozbioru z tej placówki nie wpłynie znacząco na pogorszenie warunków korzystania z niego przez dotychczasowych czytelników.

W przypadku Filii przy ul. Agatowej rozważany jest wariant przeniesienia tam księgozbioru z Filii nr 54 z os. Młodości. Księgozbiór ten będzie sukcesywnie uzupełniany o nowe pozycje. Wybierając w tym celu Filię nr 54 na os. Młodości kierowano się poniżej przedstawionymi uwarunkowaniami:

Na terenie Dzielnicy XVIII Nowa Huta w chwili obecnej funkcjonują 4 duże wielooddziałowe filie Biblioteki Kraków o łącznej powierzchni bibliotecznej 862 m². W zasobach tych filii zgromadzonych jest 157 284 jednostek inwentarzowych zbiorów (tj. książek, audiobooków, dokumentów elektronicznych, gier planszowych). Mając na uwadze tylko te dwa wskaźniki można stwierdzić, że Dzielnica XVIII Nowa Huta jest dzielnicą najbardziej zasobną w zbiory biblioteczne i powierzchnię, jaką zajmują filie biblioteczne nie tylko na obszarze Nowej Huty (w starym pojęciu), ale również na terenie całego Krakowa. Niezależnie od filii bibliotecznych, wchodzących w strukturę Biblioteki Kraków, na terenie ww. Dzielnicy działa również 5 punktów bibliotecznych na osiedlach: Chałupki, Branice, Łuczanowice, Kościelniki i Wolica, zaopatrywanych w książki przez Bibliotekę Kraków, a także 2 biblioteki publiczne działające w strukturach Nowohuckiego Centrum Kultury i Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida.

Filia nr 54 jest najmniejszą placówką na terenie Nowej Huty. Położona jest w niewielkiej odległości od innych filii bibliotecznych. Dla przykładu od dużej filii na os. Stalowym dzieli ją odległość ok. 1 km, a od filii na os. Zgody odległość ok. 1,6 km.

Ponadto w filii tej odnotowywany jest systematyczny spadek wskaźników bibliotecznych. Ilość zapisanych czytelników i wypożyczonych książek jest z roku na rok niższa, co obrazują dane podane poniżej w tabeli.

ROK	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
liczba czytelników	1587	1548	1511	1437	1370	1417	1178
liczba wypożyczeń	35862	24953	28844	25761	23061	20482	19073

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na ewentualną decyzję o przeniesieniu zbiorów jest zły stan techniczny lokalu, w którym znajduje się Filia nr 54. Lokal nie spełnia obecnych wymogów dla miejsc użyteczności publicznej, nie jest przystosowany do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych ani dla rodziców z małymi dziećmi. W lokalu istnieją wąskie przejścia i korytarze pomiędzy pomieszczeniami, brak jest możliwości przygotowania sanitariatów dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Lokal ten nie był projektowany jako lokal biblioteczny, składa się z kilku, mało funkcjonalnych pomieszczeń, które trudno zaaranżować i dostosować do obecnych zadań biblioteki. Ostatnie prace remontowe przeprowadzono tam w 2009 roku. Aktualnie jedno z pomieszczeń zostało wyłączone z użytkowania z uwagi na pojawiające się zagrzybenia po awariach instalacji wodnej na górnych kondygnacjach budynku. Szacowane koszty remontu są bardzo wysokie, gdyż lokal wymaga gruntownej przebudowy, wymiany podłóg, wzmocnienia stropów, modernizacji instalacji elektrycznej, teleinformatycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej, a także likwidacji zagrzybenia. Zgodnie z rekomendacjami Małopolskiego Instytutu Kultury, Biblioteka Kraków powinna dążyć do pozyskiwania nowych lokali w pełni dostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców i ograniczać inwestowanie w te nieruchomości, które tych potrzeb nie zaspokajają. Dodatkowo nowe lokale muszą być na tyle przestronne, aby mogły być wykorzystywane do różnorodnych funkcji bibliotecznych, takich jak spotkania autorskie, warsztaty czy wystawy oraz spełniać warunki właściwego przechowywania księgozbioru.

W przypadku, gdyby zapadła decyzja o przeniesieniu siedziby Filii Biblioteki nr 54 z obecnego lokalu, Biblioteka Kraków wprowadzi rozwiązania organizacyjne, które ułatwią czytelnikom Dzielnicy XVIII korzystanie ze zbiorów bibliotecznych, tj.: zmianę godzin otwarcia Filii nr 53 na os. Stalowym i wprowadzenie systemu dwuzmianowego, poniedziałek, wtorek, środa i piątek w godzinach od 9.00 do 19.00, czwartek od 12.00 do 19.00 oraz w soboty od 9.00 do 14.00. Po wprowadzeniu takiej zmiany, w Dzielnicy XVIII działałyby dwie duże, wielooddziałowe filie czynne przez cały dzień, a także w soboty, tj. Filia nr 53 na os. Stalowym 12 oraz Filia nr 56 na os. Zgody 7, dysponujące niezmiernie bogatymi i różnorodnymi zbiorami, a także jedna filia pracująca w systemie jednozmianowym.

Warto przypomnieć, że pod koniec 2017 roku w Filii nr 53 na os. Stalowym 12, położonej w pobliżu Filii nr 54 na os. Młodości, przeprowadzony został remont pomieszczeń pozyskanych po administracji Nowohuckiej Biblioteki Publicznej. W wyremontowanych pomieszczeniach urządzono nowoczesny, przyjazny młodym czytelnikom oddział dla dzieci. Powierzchnia biblioteczna, z której mogą korzystać czytelnicy zwiększyła się o 50 m² i wynosi w tej chwili prawie 300 m².

Należy zatem podkreślić, że intencją podmiotu zarządzającego siecią bibliotek na obszarze Gminy Miejskiej Kraków nie jest ograniczanie, czy pozbawianie mieszkańców możliwości korzystania z oferty bibliotecznej, ale taka organizacja podległej sieci bibliotecznej i podnoszenie standardu poszczególnych placówek, aby każdy mieszkaniec Krakowa miał zapewniony możliwie dobry dostęp do bibliotek oraz mógł korzystać z ich zasobów bibliotecznych i oferty w dogodnych warunkach i na odpowiednim poziomie.

Wyrażam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia zostaną przez Państwa przyjęte.

O treści niniejszego pisma proszę powiadomić pozostałych sygnatariuszy petycji.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. aa.

Do wiadomości:

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski